

Ο σημαντικός ρόλος του πατέρα στην ολόπλευρη ανάπτυξη των παιδιών

Βλάσση Στεύη, ψυχολόγος

Μέχρι πολύ πρόσφατα, το εύρος των μελετών, των συζητήσεων αλλά και των ερευνών έκαναν εκτενείς αναφορές στον σημαντικό λειτουργικό ρόλο της μητέρας και πως σχετίζεται με την ανάπτυξη του παιδιού, δίνοντας έτσι λιγότερη σημασία στον ρόλο του πατέρα. Η μελέτη της πατρότητας υπήρξε αρκετά περιορισμένη και κυρίως τονιζόταν ο «έμμεσος» ρόλος του, εκείνος του υποστηρικτή της μητέρας. Έτσι, κάνοντας την μητέρα να νιώθει συναισθηματικά καλά, εκείνη ήταν ικανή να φροντίσει το παιδί. Ευτυχώς τα τελευταία χρόνια το σκηνικό αλλάζει και επισημαίνεται πόσο άμεσο ρόλο διαδραματίζει στη συναισθηματική και ψυχοκοινωνική ανάπτυξη του παιδιού. Ας δούμε παρακάτω την σημαντικότητα της πατρότητας και της ενεργούς συμμετοχής του στην ανατροφή των παιδιών.

- **Κατά την προγεννητική περίοδο** με την θετική του στάση προς τη μέλλουσα μητέρα, την φροντίδα του και την παροχή ενός υγιούς και ασφαλούς περιβάλλοντος, συμβάλλει στην ήρεμη και ομαλή ανάπτυξη του βρέφους.
- **Κατά την βρεφική ηλικία** όπου αναπτύσσονται όλες οι λειτουργίες του παιδιού, η ενασχόληση του πατέρα μαζί του παράλληλα με τη μητέρα βοηθάει το βρέφος να κατανοήσει πως υπάρχουν δύο πρόσωπα να το φροντίζουν και να το προστατεύουν. Έτσι, η ενεργός συμμετοχή του συμβάλλει στο να αναπτυχθεί μια ασφαλούς τύπου προσκόλλησης με το παιδί. Έχει πλέον δημιουργηθεί μια σχέση που περιλαμβάνει και τους τρεις (μητέρα-παιδί-πατέρα).
- **Κατά τη νηπιακή ηλικία** το παιδί ενθαρρύνεται με έναν πιο δυναμικό τρόπο από τον πατέρα να εξερευνήσει το εξωτερικό περιβάλλον, το παιδί νιώθει αγαπητό, σημαντικό και αναμένει την συνάντηση μαζί του.
- **Κατά την σχολική περίοδο** τα παιδιά εκτίθενται σε περισσότερα ερεθίσματα και οι υποχρεώσεις αυξάνονται. Επιπλέον, βρίσκονται αντιμέτωπα με σκληρές εικόνες τις οποίες δυσκολεύονται να επεξεργαστούν, τους δημιουργούν ερωτήματα και ανασφάλειες. Ο πατέρας με την παρουσία του και τις απαντήσεις του ηρεμεί τις αγωνίες και βοηθάει στην διαμόρφωση της αντίληψης περί σωστού και λάθους. Επίσης λαμβάνοντας μέρος στις καθημερινές δραστηριότητες και στην σχολική ζωή του παιδιού, το βοηθάει να θέτει στόχους και να τους ολοκληρώνει, το βοηθά να κινητοποιείται, να αναλαμβάνει τις ευθύνες των πράξεών του, να επιλύει προβλήματα και να βάζει όρια.
- **Κατά την εφηβεία** βλέποντας το παιδί του να διανύει μια δύσκολη φάση, αναγκάζεται ν' ανακαλύψει μέσα του δυνάμεις που δεν ήξερε κι ο ίδιος πως διαθέτει. Έτσι είναι ικανός να είναι συναισθηματικά παρών στη ζωή του εφήβου που βάλλεται από καταστάσεις και διαρκώς αλλάζει ώστε να προσφέρει την βοήθειά του.

Ο σύγχρονος πατέρας δεν είναι ανάγκη να είναι τέλειος, καθώς κανείς δεν είναι, ούτε χρειάζεται να έχει απαντήσεις για τα πάντα. Είναι όμως ανάγκη να είναι παρών, συνοδοιπόρος στο ταξίδι ζωής του παιδιού του παρέα με την μητέρα, να διαπαιδαγωγεί, να παίζει, να καθοδηγεί και να στηρίζει. Ο ρόλος του είναι το ίδιο σημαντικός με εκείνον της μητέρας, είναι άμεσος και πολυδιάστατος και χρειάζεται να είναι απλά ενεργός.